

Sygn. akt VI Gz 156/15

POSTANOWIENIE

Dnia 8 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Walus-Rzasa (spr.)

Sędziowie: SO Barbara Frankowska

SO Beata Hass- Kloc

Protokolant: st. sekr. sądowy Magdalena Kamuda

po rozpoznaniu w dniu 8 czerwca 2015 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: S. K.

przeciwko: (...) S.A. w W.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu V Wydziału Gospodarczego z dnia 15 kwietnia 2015 r., sygn. akt V GNc 401/15

postanawia: uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę do dalszego prowadzenia Sądowi Rejonowemu w Tarnobrzegu V Wydziałowi Gospodarczemu, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu Wydział V Gospodarczy stwierdził swą niewłaściwość i sprawę przekazał do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Mielcu.

W uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia wskazał, że spór pomiędzy stronami dotyczy kwoty z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego. Powód nabył powyższą wierzytelność od M.(...) – osoby poszkodowanej w kolizji z pojazdem mechanicznym ubezpieczonym przez pozwanego. Zdaniem Sądu Rejonowego sprawa nie ma charakteru gospodarczego albowiem z akt sprawy nie wynika aby poszkodowana była przedsiębiorcą a uszkodzony pojazd był wykorzystywany przez nią w prowadzonej działalności gospodarczej, co ewentualnie mogłoby być okolicznością, która przemawiałaby za tym, że sprawa ma charakter sprawy gospodarczej. Powód nabywając wierzytelność od poszkodowanej w dalszym ciągu dochodzi odszkodowania wynikającego ze skutków kolizji, albowiem przelew wierzytelności skutkuje jedynie zmianą wierzyciela, a sama wierzytelność przechodzi na nabywcę w takim zakresie i w takim stanie w jakim znajdowała się w chwili przelewu.

Stosownie do art. 2 ustawy z dnia 24 maja 1989 r. o rozpoznawaniu przez sądy spraw gospodarczych – do właściwości sądów gospodarczych należą sprawy ze stosunków cywilnych pomiędzy przedsiębiorcami i w związku z prowadzoną przez nich działalnością gospodarczą. Takiego charakteru nie ma niniejsza sprawa i dlatego powinna

być rozpoznana przez sąd cywilny, zgodnie z właściwością miejscową – dlatego też Sąd Rejonowy przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Mielcu w oparciu o art. 200 § 1 kpc.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł powód, zaskarżając je w całości i wnosząc o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Tarnobrzegu V Wydziałowi Gospodarczemu.

Zaskarżonemu postanowieniu powód zarzucił:

1) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na treść zapadłego postanowienia, a sprowadzający się do ustalenia, że sprawa nie ma charakteru gospodarczego,

2) naruszenie przepisów prawa procesowego, a to art. 1 w zw. z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 24 maja 1989 r. o rozpoznawaniu przez sądy spraw gospodarczych poprzez ich niezastosowanie.

W uzasadnieniu zażalenia skarżący argumentował, że w dniu złożenia pozwu powód i pozwany prowadzili działalność gospodarczą i roszczenie jakie powód posiada względem pozwanego wynika ze stosunku cywilnego między przedsiębiorcami.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda zasługuje na uwzględnienie.

Wskazać należy, że Sąd Rejonowy błędnie ustalił Sąd właściwy dla rozpoznania sprawy, uznając, że przedmiotowa sprawa nie ma charakteru sprawy gospodarczej.

Zasygnalizować należy, że z analizy orzecznictwa sądów opublikowanego na portalu orzeczeń sądów powszechnych (<http://orzeczenia.ms.gov.pl>) wynika, że w sprawach o przedmiotowej problematyce wątpliwości czy sprawy te mają charakter gospodarczy ma szereg sądów powszechnych. Tytułem przykładu należy wskazać sprawy powadzone przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieście w Warszawie I Wydział Cywilny (I C 1591/12, I C 2638/12), Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze I Wydział Cywilny (I C 1648/12), Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieście we Wrocławiu IX Wydział Cywilny (IX C 496/14), Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieście we Wrocławiu VIII Wydział Cywilny (674/14), Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieście we Wrocławiu I Wydział Cywilny (I C 1401/13), Sąd Okręgowy w Białymstoku II Wydziału Cywilnego Odwoławczego (II Ca 842/13, II Ca 84/14), Sądu Okręgowego w Elblągu I Wydziału Cywilnego (I Ca 284/13), Sądu Okręgowego w Olsztynie IX Wydziału Cywilnego Odwoławczego (IX Ca 485/13).

Wiele sądów sprawy analogiczne kwalifikuje jako sprawy niegospodarcze, w konsekwencji czego rozpoznają je wydziały cywilne tych sądów, ale i Sądy Gospodarcze rozpoznają sprawy, których przedmiotem są wierzytelności z tytułu kosztów najmu pojazdów zastępczych nabyte w drodze cesji. W sprawach tych z reguły jednak poszkodowanymi byli przedsiębiorcy. Bezspornie jednak część spraw o wierzytelności z tytułu kosztów najmu pojazdów zastępczych nabytych w drodze cesji od poszkodowanych przez przedsiębiorców pojazdy te wynajmujące jest rozstrzygana przez Sądy Gospodarcze, mimo że w chwili powstania tej wierzytelności przysługiwała ona podmiotowi nie posiadającemu statusu przedsiębiorcy. Źródłem wątpliwości jest rozbieżna interpretacja przepisu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 24 maja 1989 r. o rozpoznawaniu przez sądy spraw gospodarczych (Dz.U.2015.127 j.t.) definiującego pojęcie sprawy gospodarczej, a w szczególności czy do „stosunków cywilnych między przedsiębiorcami w zakresie prowadzonej przez nich działalności gospodarczej” należy zaliczyć roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia OC sprawcy szkody, a nabyte od poszkodowanego nie posiadającego statusu przedsiębiorcy.

Sąd Okręgowy Sąd Gospodarczy w Rzeszowie dotychczas stał na stanowisku, że takiego typu sprawy nie są sprawami gospodarczymi (tak min. orzeczenia w sprawach VI Ga 266/14, VI Ga 231/14). Jednakże rozpoznając jedną z kolejnych apelacji tut. Sąd uznał, iż zagadnienie to budzi poważne wątpliwości prawne i przedstawił je do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu. Sąd Okręgowy zapytał „czy wierzytelność wynikająca bezpośrednio z obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów, nabytą na podstawie umowy przelewu wierzytelności po jej powstaniu od

poszkodowanego nie będącego przedsiębiorcą, można uznać za pozostającą, w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 24 maja 1989 r. o rozpoznawaniu przez sądy spraw gospodarczych, w zakresie prowadzonej przez powoda działalności gospodarczej, której zasadniczym przedmiotem jest wynajem samochodów, co w konsekwencji kwalifikować będzie niniejszą sprawę jako gospodarczą?”.

Rozpoznając powyższe zagadnienie prawne Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 22 kwietnia 2015r. odmówił co prawda podjęcia uchwały (sygn. akt III CZP 12/15), jednakże w ustnym uzasadnieniu (w chwili wydania niniejszego orzeczenia brak uzasadnienia SN na piśmie) przesądził, że tego typu sprawy są sprawami gospodarczymi. Wyjaśnił, iż po obu stronach występują firmy: ubezpieczeniowa i zajmująca się wynajmem aut, a rozliczenie tego wydatku to typowa ich działalność. Zdaniem Sądu Najwyższego po zniesieniu procedury gospodarczej należy do tej kwestii podchodzić funkcjonalnie i elastycznie (zob. Marek Domagalski, Branża zastępczych aut to działalność gospodarcza, Rzeczpospolita z dnia 23.04.2015r.).

Mając na uwadze najnowsze stanowisko, powagę i autorytet orzecznicy Sądu Najwyższego, Sąd Okręgowy w niniejszym składzie uznał, uwzględniając także zasadę jednolitości orzecznictwa, iż rozpoznawana sprawa ma charakter gospodarczy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 24 maja 1989 r. o rozpoznawaniu przez sądy spraw gospodarczych.

Dlatego też zaskarżone orzeczenie, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy uchylił i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Tarnobrzegu do dalszego prowadzenia. Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów znajduje oparcie w art. 108 § 2 k.p.c.